

**Громадська організація
«Київський економічний науковий центр»**

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«ФІНАНСОВА ІНФРАСТРУКТУРА:
ФОРМУВАННЯ, ПРОБЛЕМИ
ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
В УМОВАХ ІННОВАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ»**

7-8 листопада 2014 року

ЧАСТИНА I

**Київ
2014**

Круглякова В. В. ОСНОВНІ ФАКТОРИ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА.....	102
Мельник А. С., Михайленко О. Г. ПЕРСПЕКТИВИ ЗМІН ВАЖЕЛІВ ФОРМУВАННЯ ЕКСПОРТНОЇ ОРІЄНТАЦІЇ УКРАЇНИ.....	105
Мосійчук Т. К. АКТИВІЗАЦІЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК СТРАТЕГІЧНИЙ ФАКТОР ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ.....	107
Наконечна Н. В., Сидор М. А. КОНЦЕПТУАЛЬНО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ РІВНЯ ТІНІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ.....	111
Немировська О. В. ДО ПИТАННЯ УПРАВЛІННЯ КОРПОРАТИВНИМ КАПІТАЛОМ У ВІТЧИЗНЯНІЙ ЕКОНОМІЦІ.....	112
Остапюк Б. Я. КОНЦЕПЦІЯ ЗАЛУЧЕННЯ ПЕРСОНАЛУ ПАТ «УКРАЇНСЬКА ЗАЛІЗНИЦЯ» ДО УПРАВЛІННЯ ТА ЕФЕКТИВНОЇ РЕАЛІЗАЦІЇ ЙОГО КОРПОРАТИВНИХ ЗАДАЧ.....	115
Пшик-Ковальська О. О., Денисюк О. В. ПРОБЛЕМИ ТА НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ.....	117
Сергієнко М. О. ІНСТИТУТИ СПІЛЬНОГО ІНВЕСТУВАННЯ ЯК МОЖЛИВІСТЬ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ.....	120
Тісова О. Ю., Михайленко О. Г. НАСЛІДКИ ЕКСПОРТНОЇ ОРІЄНТАЦІЇ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ДЛЯ КРАЇН, ЩО РОЗВИВАЮТЬСЯ (НА ПРИКЛАДІ УКРАЇНИ).....	122
Усманова Е. А. ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ.....	125
Цвілюк І. С. ПРИВАТНИЙ КАПІТАЛ ЯК ФОРМА ІНВЕСТУВАННЯ У ПРОЕКТИ НАЦІОНАЛЬНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ.....	128
Нікітішин А. О., Чонка Д. В., Чабан Т. А. ПОДАТКОВИЙ БОРГ: ПРИЧИНИ ВИНИКНЕННЯ ТА ПРОБЛЕМИ ПОГАШЕННЯ.....	130
Янчук О. В. МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ЩОДО ОЦІНКИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ НА РИНКУ ЗЕРНОПРОДУКЦІЇ РЕГІОНУ.....	133
 СЕКЦІЯ 4. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ	
Iwaszczuk N. L., Solovei T. I. ОПЦІОНИ ЯК ІНСТРУМЕНТИ УПРАВЛІННЯ ВАЛЮТНИМ РИЗИКОМ.....	137
Бережок А. А. ОЦІНКА ДІЛОВОЇ АКТИВНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТА ШЛЯХИ ЇЇ ЗРОСТАННЯ.....	140

Круглякова В. В.
аспірант кафедри менеджменту
Львівський національний університет імені Івана Франка
м. Львів, Україна

ОСНОВНІ ФАКТОРИ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

Інноваційний розвиток провідних країн світу свідчить про те, що для України недостатньо тільки переходу до ринкових відносин. Для забезпечення конкурентоспроможності національної економіки на світовому рівні необхідно використовувати структурно-інноваційну модель економічного зростання, реалізація якої залежить від наявного в країні інноваційного потенціалу.

Фактори розвитку інноваційного потенціалу мають визначальний вплив на інноваційну діяльність як окремого підприємства, так і національної економіки в цілому. Слід звернути увагу на те, що фактори інноваційного потенціалу стають вирішальними при умовах кризи і потреби розвитку інноваційної діяльності.

Під інноваційним потенціалом розуміють сукупність інноваційних ресурсів, які перебувають у взаємозв'язку, та умовозабезпечуючих чинників які створюють необхідні умови для оптимального використання цих ресурсів з метою досягнення відповідних орієнтирів інноваційної діяльності та підвищення конкурентоспроможності підприємства в цілому [1, с. 22].

Таким чином, серед інноваційних ресурсів виділяють кадрові, науково-технічні, виробничо-технологічні, фінансово-економічні.

Основними стимуляторами умовозабезпечуючих чинників є мотиваційний механізм, інноваційна культура підприємства та організаційно-управлінська культура [1, с. 25]. Структуру інноваційного потенціалу представлено на рис. 1.

Рис. 1. Структура інноваційного потенціалу підприємства [2]

Тепер можна визначити і охарактеризувати фактори розвитку інноваційного потенціалу. Фактором є умова, рушійна сила, причина будь-якого процесу, що визначає його характер або одну з його основних рис. Під факторами розвитку інноваційного потенціалу підприємства слід розуміти умови, рушійні сили, завдяки яким формується і розвивається інноваційний потенціал на підприємстві.

Оскільки автором будь-якої інновації є людина, значить людський чинник є визначальним у процесі виникнення інновацій на підприємствах. Особа, яка є

автором інновацій, може належати як до внутрішнього середовища організації (наприклад, працівник, власник або співвласник, інвестор тощо), так і бути складовою зовнішнього середовища підприємства (наприклад, працівник підприємства-конкурента, незалежного науково-дослідного інституту тощо).

Усі фактори розвитку інноваційного потенціалу підприємств можна поділити за ознакою середовища впливу на дві групи: чинники, які діють в межах підприємства (внутрішні змінні), які в теорії менеджменту називають чинниками внутрішнього середовища, та чинники, які діють поза підприємством (зовнішні змінні), які називають чинниками зовнішнього середовища [4, с. 332].

До внутрішніх чинників розвитку інноваційного потенціалу підприємства можна віднести усі ті внутрішні змінні, які мотивують працівників підприємства до створення інновацій. Такі чинники можуть бути як індивідуальними, так і груповими. Перші стосуються окремих працівників, а другі – колективу працівників на різних щаблях організаційної структури підприємства [3, с. 32].

Першою групою факторів впливу розвитку інноваційного потенціалу підприємства є група суспільних чинників, до яких можемо віднести особистісні характеристики працівників та підприємців, а також міжособистісні відносини.

Головними ознаками, що характеризують особистісний чинник працівників підприємства, є: освіта та знання, креативність, амбіції, наявність спільних інтересів, вміння працювати в колективі, правильна самоорганізація тощо.

Особистісні чинники підприємців залежать від їх освіти та знань, досвіду роботи, здатності ризикувати, креативності, відкритості на інновації, амбіцій тощо. Показником оцінювання даної ознаки є фінансово-економічні результати підприємства, а також оцінювання умов та організування праці, що здійснюється самими працівниками підприємства. Міжособистісні відносини відіграють важливу роль як фактор впливу на інноваційний потенціал підприємства, оскільки дають змогу максимально ефективно використовувати індивідуальні можливості працівників [3, с. 33].

До матеріальних факторів розвитку інноваційного потенціалу підприємства слід віднести фізичні умови праці та матеріальну вартість результатів індивідуальної праці працівників. Показниками оцінювання матеріальної вартості результатів праці працівників є розмір матеріальної і нематеріальної винагороди за працю (заробітна плата, премії, надбавки тощо).

До факторів, що пов'язані зі стратегією та структурою підприємства, відносяться організаційні та стратегічні. Такий набір факторів можемо визначити як універсальний, що характерний будь-яким підприємствам незалежно від їх місцезнаходження (регіон, держава, материк).

Виділення зовнішніх факторів впливу на інноваційний потенціал підприємства дає змогу оцінити їхній вплив на інноваційну політику підприємства. Виділимо три групи факторів зовнішнього середовища, які визначають розвиток інноваційного потенціалу підприємства: суспільство, економічна політика та ринок.

Суспільство як фактор впливу на інноваційний потенціал підприємства відіграє дуже важливу роль, яка проявляється в рівні економічного розвитку держави, відкритості на зміни, ефективному організуванні та заохоченні суспільства до інноваційних змін, які є визначальною умовою розвитку підприємств.

Наступним важливим фактором впливу на розвиток інноваційного потенціалу підприємства є економічна політика держави, в межах якої можемо виділити економічні, політичні, правові та екологічні фактори. Економічні чинники

визначаються розміром витрат державного бюджету на дослідження та розроблення, фінансовими показниками держави, рівнем розвитку економіки, станом платіжного балансу у сфері техніки та технологій, прямими іноземними інвестиціями тощо [3, с. 35].

Політичні чинники впливу на інноваційний потенціал підприємства охоплюють насамперед податкову політику держави, а також політику уряду у сфері інновацій. Правові чинники визначаються правовою системою та нормами права, що стосуються інновацій, і враховують зміни в податковому законодавстві, нормативно-правові акти у сфері інтелектуальної власності, зовнішньої торгівлі тощо.

Важливою групою факторів впливу на інноваційний потенціал підприємства є екологічні чинники, увага щодо яких постійно зростає у веденні інноваційної політики держави та підприємств.

Останнім з виділених факторів розвитку інноваційного потенціалу підприємств є ринок, в межах якого виділено інфраструктуру ринку. Вона формується через очікування інновацій з боку клієнтів, співпрацю підприємства зі споживачами, покупцями, посередниками чи постачальниками, рівень інноваційності конкуренції.

Підприємства, оцінюючи власні можливості та визначаючи цілі подальшої діяльності, враховують як власні можливості, так і ринкову ситуацію. Тому чинник інфраструктури ринку потрібно завжди брати до уваги у разі визначення стратегії та цілей підприємства.

Важливу роль у розвитку інноваційного потенціалу підприємств відіграє їх співпраця з органами державної влади на місцях (обласними та районними державними адміністраціями, органами місцевого самоврядування), вищими навчальними закладами, а також науково-дослідними установами, які також можна віднести до інфраструктури ринку [3, с. 37].

Таким чином, для підприємств та економіки країни загалом необхідною є концентрація уваги на факторах, що впливають на рівень інноваційного потенціалу та пошук шляхів розв'язання проблем, пов'язаних зі спадом прибутку.

Література:

1. Верба В.А., Новікова І.В. Методичні рекомендації з оцінки інноваційного потенціалу підприємства // Проблеми науки. – 2003. – № 3. – С. 22-31.
2. Денисенко М. П. Провайдинг інновацій: підручник / М. П. Денисенко. – К. : Видавничий дім «Професіонал», 2008. – 448 с.
3. Кузьмін О.С. Теоретичні та прикладні засади менеджменту: [навч. посібник] / О.С. Кузьмін, О.Г. Мельник – 2-е вид. доп. і перероб. – Львів: Інтеллект-Захід, 2003. – 352 с.
4. Федулова Л.І. Інноваційний розвиток економіки: модель, система управління, державна політика / Л.І. Федулова. – Монографія. – К.: Основа, 2005. – 552 с.